

Till konungen

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Till Konungen.

Bondemän från i dag samlade till möte till ett antal av jordbrukande män, anhålla i underdånighet att inför Eders Kungl. Majestät få frambära sina djupaste bekymmer över det allvarliga läge vari landets livsmedelsfråga i närvarande stund befinner sig.

Sveriges bonde- och lantallmogemän samlas ej i onödan till protest- och demonstrationsmöten, men då vi allt för länge sett, hur landets livsmedelspolitik skötes och handhaves av en för modernäringen och en

sund och praktisk folkhushållning oförståelig byråkrati, känna vi det såsom en allvarlig fosterländsk plikt, att inför landets Konung frambära våra bekymmer och önskningsar.

Vi känna djupt vår fosterländska plikt i dessa allvarliga nöd- och kristider, och vi veta allt för väl, att hela landets försörjningsfråga endast kan och förmår lösas genom bondens odlarenit och arbetsmöda. Men i stället för att bereda väg och möjligheter för landets jordbrukare till en intensiv jordbruksdrift och sporra till nyodlingar genom att lägga obruten mark under plog och spade, har allt ifrån kristidens början Folkhushållningskommissionen genom en oändlig rad av mot jordbruksnäringen riktade ovisa lagar och påbud, vilka i många fall inneburit de grymmaste orättvisor mot den svenska bondeklassen, förlamat bondens odlarenit och särskilt genom maximiprislagen stängt varje möjlighet till höjande av jordbruket till en intensiv drift, samt genom en obarmhärtig förfogandelag bringat den svenske bondens urgamla lagliga rätt att fritt förfoga över sin egendom, i fara även för framtiden.

Vi emotse även med stora bekymmer den dag då förfogandelagen kommer att tillämpas över vår förut hårt decimerade kreaturstam. Vi hava förut, på grund av foderknappheten, måst nedslakta minst en tredjedel av våra djur och de som vi nu hava kvar ha svältfötts med tanke på att, vid eventuell god skörd, vi då skola kunna frambringa mjölk och dylika produkter. Kommer kreatursantalet att nu ytterligare minskas, så är det visst, att mjölk- och smörproduktionen för flera år framåt är hämmad.

Kommer så därtill det olidliga fiskalsystem, som i dessa allvarstider riktats mot bondenäringens män, under vilket system vi ej längre äga känslan av frihet och lagligt skydd i vår näringsutövning, och där böter och fängelse hotar varje bonde, även då han gör sitt bästa för att öka landets livsmedelsförråd. Under dessa förhållanden borde det vara självklart, att vårt jordbruk måste gå tillbaka och bringas i vanhävd.

Vi framställa därför till Konung och Regering följande krav såsom oundgängliga villkor för att vi skola kunna bedriva vår näring såsom folkets nödläge i närvarande tid kräver och landet har rätt att fordra av bondenäringens män:

a t t alla maximipriser å jordbrukets produkter upphävas;

a t t bonden tillerkännes samma rätt som alla andra näringsgrenar åtnjuta, nämligen att fritt få förfoga över sin egendom och sina produkter;

a t t husvisitationer, böter och fängelse ej må tillämpas mot lantbrukarna, där brott mot Sveriges rikets lag ej förekommit;

a t t Folkhushållningskommissionen, som hittills uteslutande verkat förlamande för livsmedelsproduktionen och skapat den största oreda i livsmedelsmarknaden, så fort som möjligt, succesivt upplöses;

a t t folkhushållningen överlämnas till Hushållningssällskapen i varje län, vilka institutioner, som inom sig hyser verkligt sakkunnige och praktiskt förfarne män, säkerligen äga de förutsättningar som erfordras, för att ordna livsmedlens fördelning utan att på samma gång strypa produktionen;

a t t inga andra lagar stiftas än sådana som äro möjliga att efterleva, och som ej stå i uppenbar strid mot det allmänna rättsmedvetandet, och

a t t allt ocker, som i dessa dagar mer eller mindre ohöljt bedrivs med jordbruksnäringens produkter av enskilde jobbare och jobbarebolag, livsmedelsnämnder och icke minst det ocker, som Folkhushållningskommissionen gång efter annan gjort sig skyldig till, bestraffas på det strängaste.

Om dessa våra krav och önskningsar bliva beaktade, skola Sveriges bondemän, under känslan av att vara frie män i ett fritt och lagbundet land, uppbjuda all sin kraft och förmåga att giva landet bröd, om ej i överflöd, dock till nödtorftigt behov för folkets massa.

Under polisuppsikt och under ett ständigt hot om fängelse och böter, förmår en svensk bonde ej att utveckla den handlingskraft och den odlareiver, han annars är mäktig, och tvingad in under maximipriser, som i flera fall ej ersätta produktionskostnaden, förlorar bonden snart all lust och håg att odla den jord, som skall giva folket bröd.

I lika hög grad för ett älskat fosterlands räddning undan kris- och nödtidens elände som för egen närings skull, vända vi oss därför i underdånighet till Eders Kungl. Majestät, begärande lagligt skydd för modernäringen och dess utövare. Med sorg i själen se och erfara vi dagligdags hur Folkhushållningskommissionen, som vi vilja tro, av rent oförstånd och bristande sakkunskap, för vårt land allt närmare hungersnöden och vår bondeklass allt närmare livegenskapen. Och det är inför denna hotande fara för land och folk, vi vädja till vår Konung om skydd och hjälp.

Vår modernäring förmår föda hela vårt folk, men detta kan endast ske om bonden får njuta den frihet, det hägn och skydd, som rikets gamla lagar tillerkänna den svenske bonden.

Vi sätta vår lit till Konungen, landets fader, i det fasta hopp, att vi med vår underdåniga bön om återvinnande av frihet och rättvisa för modernäringen och dess utövare, ej hava förgäves fordrat den rätt, som Sveriges grundlag en gång tillerkänt oss.

Underdånigast

Å mötets vägnar:

